

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nic. Clenardi Epistolarvm Libri Dvo

Clénard, Nicolas

Antwerpen, 1566

Nicolavs Clenardvs D. Latomo Svo S. D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70781](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70781)

nimis in aliena Repub. dicat insolentem. Non alio mihi modo videbar hæc scribere, quàm si tecum fabularer in cubiculo. Sint ergo omnia mea non in charta, sed in aëre scripta potius, quàm alios velim fieri huius fabulæ conscios, videlicet ne quâ hoc ad *ραφανοφάγον* aliquem permanet, & ego perierim funditus. Eboræ XXVI. Martij. Anno M. D. XXXV.

NICOLAUS CLENARDVS D.
LATOMO SVO S. D.

MVLTI S paginis opus esset, si tibi ordine statuam perscribere, quo pacto hæc proxima successit profectio. particulam vnam modò decerpam, vt inde coniecturam facias quàm sim in præsentia ad quæuis exercitatus ferenda incommoda. Conductis mulis clitellariis tribus, quibus agasones duo præerant, & coemptis caballis duobus mihi ac ministro, XXX. die Iulij cum iam vtcunque deferbuisset æstus, cœpi iter facere Bracaram versus. Aderant comites mihi tres serui Aethiopes, Dento, Nigrinus, & Carbo. Pompam si vidisses, & arcas grandes tenuis domini, omnino credidisses aliquem aduentare Episcopum. Discesseramus ab Eborâ inclinante iam die: tantæ molis erat Eborensis linquere nidum. Quare factum est, vt serò & multa nocte vix tandem perueniremus ad primam stationem, implicati etiam erroribus, & dispendio leucæ vnus. In diuersorio vinum non erat. Aiebant in domo proxima venditari, sed abierant omnes cubitum. Itaque ad lagenam nostram confugimus, quam in huiusmodi vsum adornaueramus. Equi nobis fuerunt multò magis felices, vt qui talem aquam hauserint, qualem antea nunquam: quod vt exactè pernoscas (ad rem enim, opinor, facit) calculi nostri in memoriam reuocandi sunt. Ducatus continet centusses quaternos: Centussis, regalia centena: sint sanè decem regalia stufferus Brabantinus. Cùm ergo rogaemus, quò duceremus equos aquatū,

toto

toto pago siccitatem esse narrant. Quid? nihil domi ha-
 betis aquæ? En tibi sex hydrias plenas, inde iumentis
 subuentum est, tanta liberalitate hospitis, vt in singula
 capita imputaret terna regalia, hoc est eorum symbolū
 5 qui Louanij potitant vinum vernaculum. Mihi illic le-
 ctus fuit multò breuior, quàm pro pedibus, adeò vt si
 bruma fuisset, genuum tenus abijsssem in glaciem. Man-
 cipia mea, quæ domi assueuissent stratis mollibus, cum
 diu è ministro quærent, vbi nam dormirent; storem
 10 quandam declinare coguntur. Hæc omnia prophetica
 erant auspicia institutæ peregrinationis. Subsequente
 nocte cum ad montem Argillæum venissemus, vnica
 erat casula, vix sarcinarum capax, stabulum equis nul-
 lum, lectorum ne vmbra quidem. Et protinus nos ad
 15 hospitam. Estne hordeum? Non est, inquit, sed habeo
 filiginem. Per Hispaniam, mi Latome, nec fœni, nec
 auenæ vsus est, sed palearum & hordei: Hic cuniculus
 nobis cœna fuit, quem interdiu malè augurantes eme-
 ramus. Equi sub dio pernoctabant, vnâ cum reliquis
 20 comitibus substratis humi clitellis, & huiusmodi deli-
 tiis. Ego dominus, vt par erat, commodius tractari de-
 bebam: inter sarcinas me sic composui, vt caput & dor-
 sum vtcunque conquiescerent; reliquum corpus pro-
 penderet vnâ cum pedibus leuiter subrasa terra. Vix
 25 dum hora præterierat, neq; enim solidam noctem dor-
 mire cõueniebat, cui tantus strepitus curæ fuerat, cum
 subito muliones excito: at nec dum licebat progredi,
 quòd adhuc lateret Luna, quare & ipse somnolentus
 accubui inter agasonum aulæa, quorū ego vitam dum
 30 toto hoc itinere disco, si è cubili metienda est sanctimo-
 nia, plus est sanctitatis in his duobus meis agasonibus,
 quàm in vniuersis fratribus minoribus: quin & me no-
 cte illa sanctiorem fuisse putem, quàm decem Fran-
 ciscanos. Iam Luna emergebat, & per vastum desertum
 35 quod restabat, iter facere cœpimus. vix tandem meri-
 die ipso, spacio horarum decem, confeceramus leucas
 quatuor, cum interim & Guilielmo meo procidisset

— B 3 — equus,

equus, nō sine periculo, & mihi fermè idem accidisset,
 nisi adhuc meminissem in huiusmodi casibus ad frenū
 concurrentū esse. Pransi sumus madidius, & lagenam
 exhausimus securi iam de coena proxima, quā vltra Ta-
 gum muliones promittebant opiparam. Quid fit? seriū;
 aduenimus, quā vt Tagū traicere liceret. Vnum erat
 in ripa diuersorium, cuius dominum, si rex fuisset, ea
 nocte coniecissem in carcerem, aut adegissem in crucē,
 adeò nos excepit inhumaniter. Itaque prius aliquan-
 tum distomachus in agasones, qui non magis prope- 10
 rassent: ingredior domum, et salue, inquam, hospes. du-
 bitabat Polyphemus, an resalutare deberet. Habetis
 paleam? Silebat obambulans, occupatus, credo, in in-
 struenda nobis coena. Habetis, inquam, paleam? Vix tan-
 dem respondit non esse paleam. O misera Lusitania, 15
 Beati qui non viderunt, & crediderunt. Interim desi-
 debam totus ira tumidus. quòd posteaquam equi no-
 stri benè ieiunassent, & aliquantum abiissent temporis
 deponendis sarcinis, domum dicebant palarum esse
 plenissimam, eam vix tandem post multos clamores 20
 protulerūt. Eadem mora fuit in ordeo. Heu gentem vl-
 trataganam. Pergamus in fabula. Est quòd comeda-
 mus? Astabat igni ollula parua, cui inerat frustum lardi.
 Eia prabete mihi partem. Prabuerunt haud aliter, atq;
 carnes apud Genuenses: mihi obtigit puto semisemun- 25
 cia, nec multò plus Guilielmo meo ministro. Habetis
 ne oua? Non est iam ouorum tempus. Quid, nullāne
 gallinam? Non sunt hic nobis gallinæ. Omnia scrutabar,
 vt aliquid saltem obijcerem latranti stomacho. Heus
 hospita, possēsne mihi cedere partem iuris, in quo co- 30
 ctum est hoc lardum? Nō est salubre: Da inquam quale
 quale sit, vt intingā modò panē. Nō valet, inquit. Et ego
 ad ministrū: quid agimus Guilielme? nihilne reliquum
 est vini candidi? fortè fortuna scyphulus vnus remanse-
 rat è prandio. Itaque partem panis torrebam, & vipam 35
 (vt vocant) faciebam, scilicet vt cōsumeret si quid for-
 tè ex copiosa coena grauasset stomachū, exhausto scy-
 pho

pho magis etiam esuriebam. Et protinus, nihilne præ-
 terea, inquam, domi est lardi? Assare voluisssem super
 prunas: non est sanum nocte: difficile erat aliquid cōtra
 tam præfractā medicā obtinere. O muliones, quā bel-
 5 lē nos decipitis. In Taucos habituri eramus omnia, nam
 sic pago nomen est qui cis Tagum iacet, quo trajcere
 non potuimus. Heus hospes, nihil est hic piscium? non
 est dies pisculentus. Quid facerem? commodū venit
 in mentem caparum, quas puer assas aliquando come-
 10 deram. Et protinus: Sūntne vobis capæ? quā hīc me-
 tuebām ne negaret. Videbimus, inquit. Aliquandiu in-
 ter spem metumque suspensi, hospitali Ioue propitio,
 nacti sumus par vnum: id dum assatur, pulchrē mihi
 dētes pruriebāt, quasi in phasianos essem inuolaturus:
 15 alteram comedit Guilielmus; alteram ego lambendis
 subinde digitis: conditæ autem erant oleo & aceto, cu-
 ius illic bona sanè fuit copia, nam quod vinum appel-
 labant facillē duorum fungebatur officio. Post tam lau-
 tum conuiuium, habēsne, inquit meus Guilielmus ad
 20 hospitem, lectum huic domino? Non est, inquit Cy-
 clops, iam lectorum tempus. Quā me putas conster-
 nauit hoc responsum? Subibant animum noctes duæ
 quibus multis Franciscanis incommodius cubueram.
 Post multas preces extorsimus lectum viginti regali-
 25 bus, quem aliis in locis præbebant nummis quinq; aut
 decem. Auriferum Tagum dixerunt Poëtæ, non ita me
 Deus adiuuet à ferendo, sed ab auferendo auro. Cū
 tam malignè fuisssemus excepti, plurimum tamen solui-
 mus, vt nummulos aliquot omittam quos perperam
 30 supputando lucrabatur planè mercurialiter. Quid tibi
 videtur, mi Latome? An non verum erat vaticinium: cū
 nudis dormirem pedibus? Transmisso iam Tago omnia
 mitescere visa sunt, venimus Conimbricā, de qua egi
 apud Resciū. Braccaram ingressi sumus XII. Augusti, lo-
 35 cū mihi gratissimū. Cras si Deus permiserit, proficiscor
 ad diuum Iacobū, hinc abest circiter leucas xxx. etiam
 inde salutādus es, vt omnis exilij mei habeas testimonia.

Interim Deum orabis, vt me quemadmodum statui, ætate proxima vobis incolumem restituat. Saluto magistrōs nostros, & me illorum commendo precibus. Vale mi præceptor, vale charissime Latome, cum forore, & Latome iuniore, & vniuersa familia. Braccaræ XXI. Augusti. Anno M. D. XXXVII.

NICOLAUS CLENARDVS D. LATOMO
SVO PRAECEPTORI. S. D.

ET SI magnam mihi putem fieri iniuriam, quòd tot epistolis prouocatus nihil responderis: humanius tamen esse duxi peccare officio, quàm silentio retaliare iniuriam. Audi igitur, optime præceptor, quo in statu sint nunc res meæ, & quo terrarum iactatus sim amore Arabismi, qui quondam tam solebam esse sedentarius, vt vix pedem domo proferrem. Superiore Nouembri decelsi Braccara, iactis iam ibi nouæ scholæ fundamentis, cui præfecimus Vasæum socium illum itineris mei stipendio centum milium, hoc est, quingentorum Rhensium. Nolite inuidere Theologi Grammaticis, si opibus certent cum Canonicis Cameracensibus. Sed vt cœperam, reliqui Braccaram, & profectiōem adornaui Castellam versus. Siquidem animus erat trimestre illud hibernum insumere peragrandis vrbibus aliquot Hispaniæ, ostensa mihi spe hominis Arabici, quem in vinculis esse audiueram Casaraugustæ. O te miserū, inquires, qui cūm posses esse felix, versandis libris Latinis, Græcis, Hebræis, Chaldæis, tamen tot viarum te obiectes periculis, vt salutes captiuos Arabicos, Magis id diceres, si die Clementis coram testis adfuisses, cūm montes arduos eques conscenderem: aut cūm proxima quadragesima, fermè diem totum in fragosis rupibus erraremus famelici, sitibundi, nullo aquarum reperto vestigio: verūm quos manet galerus cardinalitius, eos æquum est his veluti rudimentis, ad tantum fastigium erudiri. Omisissis iocis, pergamus in fabula. Proposueram